Ч. 152 Субота 10 (22) липня 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адмінїстрація: улица Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францїшканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованї.

Рекламацыи неопечатанї вôльнї вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адмінїстрації „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінції:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Процесъ противъ сербскихъ мінїстрôвъ.

Вôдъ кôлькохъ днѣвъ сербска скупштина замѣнила ся на трибуналъ судовый. Обжаловаными суть давнѣйшї мінїстры, члены бувшого лїберального кабінету, а обжаловують ихъ члены радикального сторонництва, котре при послѣднихъ выборахъ побѣдило и сейчасъ постановило собѣ противъ зненавидженыхъ противникôвъ политичныхъ ужити параґрафу конституції, де каже ся, що мінїстрôвъ можна потягнути до вôдповѣди передъ судомъ. Актъ обжалованя, выробленый радикалами сербскими, мѣстить одинайцять закидôвъ, а кождый зъ нихъ мае бути тяжкимъ нарушенемъ конституції. Мѣжъ иншимъ закидають радикалы Авакумовичеви, що въ серпни м. р. принявъ ся зложити кабінетъ, хотяй у скупштинѣ розпоряджавъ лише дрôбною меншостію пятьнайцяти голосôвъ; що въ падолистѣ м. р. розвязавъ безправно палату и зарядивъ до неи новї выборы; що пôдчасъ выборôвъ допускавъ ся рôжныхъ надужить, щобы запевнити собѣ бôльшость и що вконци незаконно позволивъ на провізоричне продовженє трактату торговельного зъ Австро-Угорщиною, черезъ що Сербія мала стратити богато доходôвъ зъ мита.

Обжалованї мінїстры явили ся особисто въ скупштинѣ и боронили ся самї, а та оборона ихъ, ведена гѣдно и зручно та пôдпирана переконуючими доказами, зробила на скупштинѣ сильне а для обжалованыхъ користне враженє.

Борба радикалôвъ противъ бувшихъ мінїстрôвъ не подобалась майже всѣмъ, бо въ державѣ невеликôй а до того взглядно слабôй, въ котрôй всякї перевороты политичнї вôдбивають ся сильно на цѣлôй державѣ, таки борба дуже небезпечна. Яке понятє може она выробити у народу? То що нинѣ було законне, завтра вже не есть; що нинѣ звало ся патріотизмомъ, завтра зве ся зрадою народу. Може бути, що тї, що нинѣ обжаловують, завтра можуть бути обжаловаными. Тому то радикалы не поступили розважно, коли почувши ся въ силѣ рѣшились заразъ пôмститись на давныхъ мінїстрахъ за те, що они зъ иншого сторонництва. Поступовцѣ, на котрыхъ чолѣ стоитъ Гарашанинъ, знали дуже добре, чому не прилучили ся до акту обжалованя; бо они тямили, що якъ разъ шефъ кабінету радикального Пасичъ казавъ дня 18 мая 1889 стрѣляти до выборцѣвъ, що попирали сторонництво поступовцѣвъ. Давнѣйшимъ мінїстрамъ роблять закидъ, що они допустили до рѣзнѣ въ Горачици при выборахъ; отже теперь они вôдпикують ся на се, що такъ само и радикалъ Пасичъ робивъ.

Впрочôмъ про ту рѣзню троха инакше говорить бувшій мінїстеръ справъ внутрѣшныхъ Рібарачь, нѣжъ якъ стоить въ актѣ обжалованя. Вôнъ описуе се такъ: Радикальнї выборцѣ, переможенї при выборахъ, скликали до ратуша 200 узброеныхъ селянъ и заявили префектови и начальникови жандармерії, що рѣшили ставити чинный опôръ. Длятого префектъ зажадавъ войска. Капітанъ Повичь взывавъ пять разôвъ селянъ выйти зъ ратуша, ажь коли збунтованї селяне стали стрѣляти до войска, то й вôнъ казавъ стрѣлити. Въ тôй борбѣ згинуло 18 селянъ, а 16 було тяжко покалѣченыхъ. Але вôдповѣдь за се не паде очевидно нѣ на правительство, нѣ на мінїстра вôйны Боґичевича, лишь на тыхъ радикальныхъ аґітаторôвъ, що збунтовали селянъ.

Такожь безпôдставный и тôй закидъ, що мінїстерство Авакумовича безправно продовжило торговельный трактатъ зъ Австро-Угорщиною. Въ своѣй оборонѣ пригадавъ Авакумовичь, що въ р. 1892 радикальный кабінетъ въ подôбныхъ обставинахъ продовживъ тôй трактатъ, тому що конче треба було не допустити вôйны митовои зъ Австро-Угорщиною; а дальше, що недавно тому канцлеръ Капріві безъ парляменту нѣмецкого зробивъ трактатъ торговельный зъ новымъ, радикальнымъ кабінетомъ сербскимъ, а мимо того нѣкому не прийшло на думку выступити зъ тои причины зъ процесомъ противъ Капрівіого. Тому що тодѣ скупштины не було, то провізорично мôгъ кабінетъ продовжити трактатъ.

Цѣкаво, якъ тôй процесъ скôнчить ся. Скупштина выбрала поки що зъ помѣжь себе судъ, котрый мае дальше вести сю справу.

Важнѣйшї ухвалы Товариства Педаґоґічного

на загальныхъ зборахъ въ Тернополи.

Въ справѣ домашного и публичного выхованя и що до задачѣ Товариства педаґоґічного ухвалено слѣдуючї резолюціи и внесеня:

Загальнї зборы ухвалюють старати ся за помочею головного заряду и зарядôвъ вôддѣловыхъ о розбудженє живѣйшого руху въ вôддѣлахъ и о позысканє що разъ бôльшого числа членôвъ въ найширшихъ кругахъ суспôльности не лишь зъ кругôвъ учительскихъ але й всѣлякихъ товариствъ, спеціяльно же:

А) Що до орґанізації и дѣяльности головного заряду и вôддѣловыхъ зарядôвъ: Поручае ся головному зарядови: 1) щобы розваживъ, чи не треба бы змѣнити статуты товариства въ тôмъ напрямѣ, щобы въ складъ зарядôвъ входила бôльша часть членôвъ, котрї могли бы подѣлити ся на секціи; 2) щобы вôйшовъ въ порозумѣнє зъ товариствами, що

---

7)

Село Золоторобôвъ.

Хороша и правдива історія для школы и дому.

Зъ нѣмецкого. — Генриха Цшоккого.

(Дальше).

10. Володка пустили въ неславу.

Коли слѣдуючои недѣлѣ вийшла въ церквѣ перша заповѣдь Володка зъ Гальшкою яко молодои пары, то золотоношѣвскї селяне ажь очи повытрѣщали, а бабы стали щось одна другôй шептати до уха; коршмарь зъ „пôдъ льва" вийшовъ зъ церкви лютый якъ левъ и заприсягъ ся, що не спôчне доти, доки несловного мельника зъ цѣлымъ его домомъ разомъ зъ учителемъ не зруйнуе та не выжене изъ села або доки всѣхъ не впакуе до кримѣналу, а хоть бы й на шибеницю. Але мимо того въ три недѣлѣ по тôмъ вôдбуло ся въ млынѣ Володкове и Гальшчине весѣле, якъ бы на злость розлюченому львови.

Коли молодї вечеромъ прийшли зъ млына до Володковои хаты, кинулась Гальшка Володкови на шию й каже до него: „Господи, яка я щаслива! Менѣ все ще не хоче ся вѣрити, що то все правда. Правда, кажуть, що часами бувае недôбрана пара, и хибажь мы могли бы коли перестати любити ся, хибажь волѣли бы коли небудь бути окремо якъ на вѣки зъ собою сполученї?".

А Володко вôдповѣвъ ѣй на то и каже: „Будемо щасливї зъ собою, поки нашого вѣку, але мусимо зложити собѣ троякій обѣтъ, а доки будемо его ретельно держати ся, доти буде въ нашôмъ подружю згода и благословенє боже. Вôдъ нинѣ ты жиешь для мене а я для тебе; не будемо зъ нѣчимъ таити ся одно передъ другимъ, а хочь бы й котре зъ насъ въ чôмъ похибило, то заразъ скаже другому. Тымъ способомъ устережемо ся не одной похибки та не одного непорозумѣня, котрыхъ наслѣдки бувають неразъ дуже прикрї. Вôдтакъ не кажѣмъ нѣкому нѣчого, хочь бы й татови або мамѣ о тôмъ, що у насъ дѣе ся въ хатѣ, щобы нѣхто не мôгъ о насъ нѣчого говорити и не мѣшавъ ся до насъ та не робивъ мѣжъ нами заколоту. Лишь такимъ способомъ будемо жити одно для другого, якъ колибъ лишь мы самї були для себе свѣтомъ. На конець не гнѣваймо ся нѣколи одно на другого, хочь бы лишь жартомъ, бо зъ жартôвъ бувае правда, а вôдтакъ чоловѣкъ и навыкае до того, що иногдѣ робить.

Такъ говоривъ Володко и обое присягли вôдтакъ собѣ передъ Богомъ, що будуть такъ робити. Коли они ще й увѣнчали тôй союзъ поцѣлункомъ, роздавъ ся наразъ передъ хатою середъ нôчнои тишины красный спѣвъ якогось хору. То спѣвали ученики та ученицѣ Володка, що хотѣли свому учителеви зробити радôсть. Коли молодята на другій день пробудили ся, побачили, що збѣгають ся мужчины и жѣнки та дѣти стають зъ далека, дивлять ся на хату та показують на ню пальцями. Володко отворивъ зъ цѣкавости вôкно, побачивъ, що цѣла его хата була доокола обвѣшана вѣнками зъ цвѣтôвъ та зелени. То зробили потайкомъ и тихенько въ ночи его ученики та ученицѣ. Навѣть кожда найменша дитина збирала на то зъ поля и огородôвъ. Якъ свѣтъ свѣтомъ такъ ще Золотоноша щось такого не видѣла. Коли вôдтакъ розпочала ся знову школа, зôйшли ся першого дня всѣ дѣти, и великї и малї, и богатї и бѣднї, а всѣ прийшли зъ китичками цвѣтôвъ, якъ колибъ то було яке велике свято. Володка и его молоду жѣнку тѣшило то дуже, бо зъ того видко було добрї серця повнї любови та вдячности. Они цѣлували дѣти, казали вôдтакъ напечи медôвникôвъ и роздавали дѣтемъ.

Але по селу пôшла пуста гуторка про весѣле и всѣляко о нѣмъ говорили, бо нѣхто не мôгъ поняти, якъ то могло такъ все вôдбути ся зовсѣмъ природно, тымъ бôльше, що то була нечувана рѣчь, щобы мельникъ вôддавъ свою красну доньку та до того ще й одиначку за бѣдного учителя. Тажь Гальшку бувъ бы засватавъ й не оденъ знаменитый панъ зъ мѣста, така була красна та богата.

мають подобну цѣль якъ Товариство Педаґоґічне якъ н. пр. „Школа людова“, „Опѣка надъ молодежею“ и т. д., чи не схотѣли бы они сполучити ся зъ Тов. Педаґоґічнымъ, евентуально докладно розмежити и сформулувати круги свого дѣланя въ вôдносинахъ до Тов. Педаґоґічного.

Б) Що до улѣпшеня выхованя домашного и публичного: Поручає ся головному зарядови: 1) щобы завôзвавъ заряды вôддѣловъ до устроюваня публичныхъ вôдчитôвъ и розговорôвъ популярныхъ для ширшои публики зъ обсягу выхованя домашного. Въ тыхъ вôдчитахъ треба бы звертати увагу на хибы домашного выхованя и подавати способы, якъ имъ зарадити; 2) щобы въ найблившôмъ часѣ занявъ ся выданємъ популярного дѣла о домашнôмъ выхованю молодежи; 3) щобы вôднѣсъ ся, до властей законодавчихъ о ухваленє закона забороняючого молодежи куреня тютюну, а властителямъ господъ выдаваня нелѣтнымъ дѣтемъ горячихъ напиткôвъ; 4) щобы старавъ ся у властей о заложенє въ краю колькохъ домôвъ поправы, взглядно воспиталищъ для зôпсутои молодежи, а то въ цѣли усуненя заразы, котру ширить мѣжъ дѣтьми така молодѣжъ; 5) щобы вôднѣсъ ся до краєвои Рады школьнои, щобы та поручила окружнымъ Радамъ школьнымъ творити окремѣ вôддѣлы або клясы для такихъ морально занедбаныхъ дѣтей; 6) щобы вôднѣсъ ся до кр. Рады школьнои о выданє Радамъ окружнымъ розпоряджѣня, творения въ мѣстахъ клясъ або вôддѣловъ зъ дѣтей упослѣдженыхъ на умѣ; 7) щобы старавъ ся о закладанє огородцѣвъ фребльвскихъ для дѣтей полишеныхъ безъ опѣки; 8) щобы выдавъ вôдозву въ часописяхъ, взываючу до заведеня опѣки надъ молодежею на мѣсяцѣхъ публичныхъ, що треба уважати за обовязокъ учительскій: 9) Загальнѣ зборы констатують, що умѣщуванє въ письмахъ публичныхъ справоздань и вѣстей о всѣлякихъ скадальныхъ справахъ вплыває шкôдливо не лишь на молодѣжъ але навѣть и на суспôльность и просять тому прасу взяти сю справу пôдъ розвагу.

До контрольнои комісіѣ для фондôвъ Товариства Педаґоґічного на 1893/4 выбрано пп.: Паука, Кисѣлевского, Шпетманьского, Біґензу и Дрежепольского.

Переглядъ політичный.

Въ часописяхъ вѣденьскихъ появила ся вѣсть, що зъ причины холеры въ Россіи вôдновлено ревізію на границы россійской. Та вѣсть о стôлько хибна, що нѣчого не вôдновлювано, лише вôдъ минувшого року й доси тревають тѣ самѣ санітарнѣ розпорядженя безъ упину.

Дня 25 с. м. мае у Вѣдни вôдбути ся конференція вôдпоручникôвъ Выдѣлôвъ краєвыхъ рôжныхъ краєвъ коронныхъ. Предметомъ нарадъ буде справа закона державного о зелѣзницяхъ мѣсцевыхъ.

Сенатъ бельґійскій принявъ проєктъ, котрый остро карає поєдинки, а офіцеры, що будуть поєдинкувати ся, будуть за то деґрадованѣ.

Межи Франціею и Сіямомъ, краємъ положенымъ на т. зв. задно-индійскôмъ пôвостровѣ, прийшло до острого конфлікту, котрый готовъ запутати Францію не лишь въ вôйну зъ Сіямомъ але и зъ Анґліею, позаякъ тамъ стыкають ся интересы Франціѣ зъ Анґліею. Франція хотѣла вже вôдъ давна розширити тамъ границѣ своихъ кольоній Тонкіну и Анаму ажь по рѣку Меконґъ и въ тôй цѣли звернула свою увагу на край Ляосъ и та хотѣла тамъ выскати якусь опору для своихъ змагань. Але въ послѣдныхъ мѣсяцяхъ приходило часто до бійки межи анамскими войсками пôдъ проводомъ сіямскихъ мандаринôвъ. Въ одной такôй бійцѣ убито французского комісаря а Французы заняли вôдтакъ островъ Коне на рѣцѣ Меконґъ и хотѣли ще до Банґкокъ выслати два воєннѣ кораблѣ. Тымчасомъ замкнули Сіямцѣ приступъ до порту и не хотѣли выслати чоловѣка, котрый бы показавъ дорогу французскимъ кораблямъ воєннымъ. Командантъ тыхъ кораблѣвъ постановивъ тогды плысти за приватнымъ кораблемъ французскимъ а Сіямцѣ почали стрѣляти та затопили той корабель по части, а вôдтакъ єго ще й ограбили. Фактъ сей ставъ ся причиною конфлікту и правительство французске домагає ся теперь вôдъ сіямского правительства сатисфакціѣ и ставить дуже острѣ жаданя, мѣжь иншими й вôдступленє кусня краю. Зъ новѣйшихъ телеграмъ видко, що по сторонѣ Сіямцѣвъ стають Анґлія и Хина.

Новинки.

Львôвъ дня 20 липня.

— **Именованя.** Львôвскій высшій Судъ краєвый именувавъ дра Волод. Блажовского и Кав. Ватрашивского авскультантами судовыми; Генрика Окуневского канцелістомъ суд. въ Тернополи; а канцелістами судôвъ пов. Альфреда Маєрского для Рогатина и Мартина Гвоздя для Обертина. Канцелістами до веденя книгъ ґрунтовыхъ именованѣ: Каз. Шварцъ для Рогатина, Леопольдъ Макаревичъ для Борнѣ, а Володиславъ Хондзиньскій для Снятина.

— **Перенесеня.** Канцелістъ суд. Евгеній Баєскій перенесеный зô Снятина до Чесанова; офіціялъ почт. Мечисл. Мяновскій зô Станіслава до Львова и асистентъ почт. Юліянъ Выжиковскій зъ Сокаля до Станіслава.

— **Кляспфікація ученикôвъ рускои ґімназіѣ** въ Перемышли выпала такъ, що въ пяти клясахъ було 15 вôдзначаючихъ ученикôвъ, 115 одержало першу клясу, 15 другу, 11 третю а 19 поправку. На слѣдуючій рôкъ зголосило ся вже передъ феріями до першои клясы 35 ученикôвъ; здало вступный испытъ 32, репробовано 3.

— **Дирекція „Народнои Торговлѣ“ у Львовѣ** оголошує: „Хто зъ пп. купцѣвъ и крамарѣвъ нашихъ не одержавъ головного складу соли, а хоче сôль въ своѣмъ склепику мати, той мае о дрôбну продажь соли старати ся не въ Радѣ повѣтовôй, тôлько у того, котрый одержавъ въ данôмъ повѣтѣ головный складъ. Гуртовникъ мае предложити списъ тыхъ, котрымъ въ повѣтѣ вôддавъ дрôбну продажь соли Выдѣлови краєвому до затвердженя.— Дирекція „Народнои Торговлѣ“ передала вôдъ себе Выдѣлови краєвому також списъ всѣхъ крамницъ, котрѣ зъ „Народною Торговлею“ стоять въ купецкихъ зносинахъ, зъ просьбою, щобы при затвердженю внесень гуртовникôвъ, зволивъ увзглядните нашѣ крамницѣ. — „Народна Торговля“ одержала и отворила вже головнѣ склады соли въ Снятинѣ и Заболотовѣ, а дрôбну продажь у Львовѣ для мѣста Львова.

— **Нашь театръ** перебуває теперь въ Яворовѣ, де бувъ тому зъ три роки и де єму дуже добре поводило ся. Перше представленє „Выхованця“ Янчука выпало, якъ намъ пишуть, дуже добре, мимо того, що въ театрѣ богато силъ молодыхъ. Щобы мѣщане и селяне раднѣйше ходили до театру, управа театру зменшила цѣну вступу для мѣщанъ яворôвскихъ и сусѣднихъ селянъ. Хочь теперь пора робôтъ въ поли, всежь, думаємо, найде ся часъ вечеромъ зайти до театру, до чого мы всю околицю яворôвску дуже заохочуємо. На першôмъ представленю була майже вся интеліґенція яворôвска безъ рôжницѣ народности и богато сынôвъ Марса. Мѣсцеве мѣщаньство повинно якъ найчисленнѣйше ходити до театру, бо до Яворова мало коли заѣздить нашъ театръ. Треба користати зъ нагоды.

— **Льосованє нагородъ** зъ фондаціѣ Пониньского для челядникôвъ ремѣсничихъ вôдбуло ся дня 19 с. м. у Львовѣ. До льосованя приступило 1139 челядникôвъ. Нагороду въ сумѣ 864 зр. вытягнувъ Иванъ Кульчицкій, челядникъ кравецкій; 720 зр. Антôнъ Черницкій, челядникъ мулярскій; 576 зр. Стан. Чепля, челядникъ шевскій и 432 зр. Осипъ Щупай, челядникъ ковальскій.

Люде хотѣли конче знати, що то стало ся мельникови, що вôнъ зробивъ таку дурницю. Старôй мельничцѣ не давали єѣ кумы спокою, все єй докоряли за то, що вôддала доньку за бѣдного та дурного учителя и ще за якогось зайду. Але мельничка, хочь и якъ була побожна, а все таки була собѣ горда жѣнка. Єѣ то болѣло и коли она одного разу мало ажь не розплакала ся изъ злости, сказала жѣнцѣ коршмаря зъ пôдъ „чорного орла“: „Перестаньте вже разъ торочити такѣ пустѣ рѣчи; вы тôлько знаєте, що й нѣчого. Володко колибъ хотѣвъ, то купивъ бы и твого чоловѣка и то коршмаря коло хреста разомъ. У него бôльше, якъ вы думаєте. Я то видѣла на власнѣ очи. Кобы такъ менѣ можна все розповѣсти, то вы бы ажь очи повытрѣщали и роты порозззявляли“. Такъ сказала она и наразъ замовкла, бо єй зробило ся маркотно, що въ гнѣвѣ выговорила ся зъ чимсь, о чôмъ повинна була мовчати. Але коршмариха и такъ не довѣдала ся нѣчого, та ще й мусѣла дати слово, що нѣкому бôльше не скаже.

Коршмариха таки й нѣкому бôльше не казала, лишь своѣй сестрѣ та чоловѣкови, а они ще й мусѣли насамперéдъ присягнути, що нѣкому того не скажуть. Але они зъ бесѣды мельнички зробили таке, що нѣбы то она видѣла у Володка на власнѣ очи цѣлѣ купы золота и срѣбла, а Володко колибъ хотѣвъ, то купивъ бы й цѣле село, та що у Володка въ хатѣ буває иногдѣ щось такого, що колибъ люде знали, то бы имъ волосє на головѣ ажь дуба ставало. Коршмареви зъ пôдъ чорного орла и єго зовици, коли они таке почули, лѣзло таки дѣйстно вôдъ страху волосє въ гору и они не могли выдержати, що бы не звѣритись зъ тою тайною своимъ приятелямъ.

За кôлька днѣвъ знали вже всѣ люде въ Золотоноши далеко бôльше, якъ сама мельничка сказала. Говорили, що Володко звязавъ ся зъ тымъ, що „пречь бы казавъ ся“, що записавъ єму свою бѣдну душу таки власною кровію. Але за то мусить „лихій“ служити учителеви трицять лѣтъ; ажь при кôнци третого року возьме собѣ Володкову душу на самъ святый вечеръ межи одинацятою а двацятою годиною въ ночи, а нещасливому такъ скрутить голову, що она буде лицемъ до плечей обернена. Учитель мае тôлько золота, кôлько захоче, а хорошôй Гальщцѣ давъ напити ся якогось такого зѣля, що она мусѣла бы була або здурѣти и марно згинути, або вôддати ся за него. Вôдтакъ говорили, що Володко умѣє выкликувати духи, вышукувати закопанѣ грошѣ, замовляти пропасницю и бишеґу, знає такъ зробити, що корова буде давати сине молоко або таки кровь замѣсть молока; вôнъ умѣє огонь вôдвертати, зробити такъ, що кулѣ не будуть чѣпати ся, коли схоче, то летить воздухами на кочерзѣ и богато ще иншого. Вôнъ выучивъ ся того всего изъ якихсь книжокъ.

Вôдъ тои хвилѣ всѣ люде въ Золотоноши страшно бояли ся учителя. Нѣхто не важивъ ся зробити єму якусь пакôсть, зъ обавы, щобы вôнъ въ спôлцѣ зъ своимъ товаришемъ зъ пекла не мстивъ ся на нѣмъ. Навѣть и завзятый коршмарь зъ пôдъ „льва“ не важивъ ся єму або мельникови робити яку перешкоду. Дехто навѣть потайкомъ перехрестивъ ся, коли случайно стрѣтивъ Володка.

11. О Гальщцѣ добре говорять.

Колижь молодѣ люде въ селѣ стрѣчали Гальшку, то не вôдхрещували ся вôдъ неи; она була така красна якъ та рожа и каждый сказавъ єй чемно добрый день, а коли она перейшла, то не оденъ ще оглянувъ ся за нею. Зъ Гальшки була, бачите, красна молодичка, и зъ каждымъ днемъ ставала красша, такъ що ажь дѣвчата въ Золотоноши дивували ся. А всежь таки она не убирала ся красше або богатѣйше, якъ другѣ жѣнки. Але треба єѣ було видѣти, чи въ недѣлю чи въ буддень, рано чи въ вечеръ — все була такъ убрана, якъ колибъ мала ити на танець. Робила на спецѣ въ поли або въ огородѣ, заглянула до стайнѣ и ходила коло коровъ та безрогъ; носила огородовину та покладки до мѣста на торгъ — а при тôмъ всѣмъ була каждого часу такъ чистенька о опрятна, що на єѣ одежи не було анѣ одной плямки.

„Менѣ видить ся, що й она вже вывчила ся чарувати;“ — каже одного разу коршмариха зъ пôдъ „льва“, набираючи нôсъ табакою, та обтираючи собѣ єго рукавомъ.

„А вжежь, що умѣє! вôдповѣли всѣ паробки. „Колибъ такъ Гальшка не була вже

— **Зъѣздъ презесôвъ радъ повѣтовыхъ** зъ цѣлого краю вôдбуває ся теперь у Львовѣ. Ихъ запросивъ на той зъѣздъ презесъ Рады повѣтовои въ Рудкахъ, ґр. Андрѣй Фредро. Мають радити надъ справами, котрî обходять управителѣвъ радъ повѣтовыхъ. Докладно вызначенои проґрамы нарадъ нема и въ запросинахъ лише загально зазначивъ ґр. Фредро, що предметомъ розправъ мають бути реформы законодатнѝ, порушуванѝ въ Соймѣ, а передовсѣмъ реформа громадска и змѣна закона дорогового. Нарады зачали ся вчера, скôнчать ся мабуть въ суботу. Вôдбувають ся въ сали соймовôй.

— **Градъ** а вôдтакъ повѣнь навѣстили дня 13 липня по полудни охрестнôсть Лѣська. Всѣ засѣвы знищенѝ, сѣножати и огороды замуленѝ. Величезна нужда жде людей, бо що не пропало на весну по великихъ снѣгахъ, то выбивъ градъ або забрала повѣнь. — Въ окрестности Тернополя лютила ся дня 13 липня около 7 ои годины вечеромъ страшна буря. Градъ незвычайно густый наробивъ великои шкоды, особливо въ селахъ Товстолузѣ и Застѣнцѣ, де дуже потерпѣли всѣ засѣвы. Горохъ знищеный цѣлковито, якъ также и всѣ ростины стручковѝ. Ячмена и вôвсы дуже потерпѣли. Сильна злива повалившы збôже наробила ще бôльшои шкоды. Въ селѣ Грабôвци запаливъ грôмъ селяньску стайню, на щастє зъ людей не потерпѣвъ нѣхто, а енерґічный ратунокъ спинивъ дальше ширенє пожару. Въ ночи того самого дня повторила ся буря зъ громами, але вже безъ граду. Въ самôмъ Товстолузѣ въ селѣ ударивъ грôмъ въ 4 дерева, зъ людей нѣхто не скалѣченый.

— **Вузкошляхову зелѣзницю** намѣрає выбудувати кн. Любомирскій зъ Схôдницѣ за Бориславомъ черезъ Уричь до угорскои границѣ. Передвступнѝ роботы мають бути переведенѝ вже сего року. Зелѣзниця буде до 100 кільом. довга и пôйде околицями богатыми въ лѣсы, тожь єсть надѣя, що будова єѣ оплатить ся.

— **Молодѝ фальшôвники.** Передъ судомъ у Вѣдни ставали послѣдными днями три молодѝ фальшôвники: 19-лѣтный Ліко Адутъ, 20-лѣтный Бенвеністі и 22-лѣтный Вайсъ, обжалованѝ о то, що фальшивыми векслями, выставлеными на фірму Руссо и Со., выдурили вôдъ австро угорского Банку 80.000 зр. Обманьство удавало ся имъ длятого, бо Адутъ бувъ контористомъ у фірмы Руссо и Со. и знавъ всю маніпуляцію. Обжалованѝ признали ся до вины, а трибуналъ засудивъ Адута на 6 лѣтъ, Бенвеністіого на 7, а Вайса на 5 лѣтъ тяжкои вязницѣ.

— **Клюбъ черевањѣвъ.** Пôдъ такою назвою завязало ся въ Познани товариство, котрого членомъ може бути лише такій чоловѣкъ, котрый важить що найменше два сотнарѣ. Клюбъ той числить теперь 42 членôвъ.

— **Гарне имя.** Теперь, коли въ політицѣ досить богато говорить ся о справѣ сіямскôй, добре знати, якъ зве ся король сіямскій. Зве ся вôнъ такъ миловзвучно: Сомдельв Фра-Параміздр-Мага Кулянльонкорн Фра-Куля-Корн Кляо. Дуже гарно! Прошу вымовыти вôдразу!

— **Опришки.** У мѣстѣ Вітербо пôдъ Римомъ розбирає теперь карный судъ справу, котра свѣдчить, що ще немало воды въ Тибрѣ уплыне, закимъ въ краю, „де цвитуть помаранчѣ", щезне опришкôвство, закорѣнене дуже глубоко. Вже въ р. 1820 папа Левъ XII казавъ жандармамъ всѣми силами нищити опришкôвство Тогды заборонено селянамъ мешкати въ околици Вітербо, а щобы люде не спомагали розбишакъ, то пôдъ карою смерти не вôльно було выходити зъ дому зъ якою поживою. Опришки притихли на якійсь часъ, але зъ часомъ знова пôдняли головы. Теперь въ околици Вітербо вже вôдъ трийцяти лѣтъ господарують два славнѝ опришки, котрыхъ доси нѣхто не мôгъ або й не мавъ вôдваги зловити. Суть то: Тібурсі и єго своякъ Фіоравенті. Правительство не може ихъ позбути ся въ якій спосôбъ, тому постановило укарати бодай ихъ спôльникôвъ. Отже зробили облаву, мовь на звѣрôвъ, и увязнено 200 осôбъ. Теперь веде ся противъ нихъ процесъ. Подѣлено ихъ на пять серій, тому що вôдразу всѣхъ судити годѣ. Заразъ въ початку слѣдство выкрыло, що шпіоны опришкôвъ були дуже добре зорґанізованѝ. Де лишь жандармерія рушила ся, все знали вже заздалегідь опришки вôдъ своихъ шпіонôвъ и ховали ся. Отже щобы шпіонôвъ не було, поліція увязнила цѣле мѣсто, де жили сынъ, братъ, сестры, вуйки и тѣтки славного Тібурсіого. Дальше показало ся, що мешканцѣ платили опришкамъ рôчный податокъ. Въ книжцѣ рахунковôй одного обжалованого найдено таксу, пôсля котрои заможнѣйшѝ люде платили опришкамъ 900 франкôвъ рôчно, иншѝ по 400, але за те вже мали спокôй. Тібурсі и Фіоравенті уважали Вітербо своєю власностю, робили контракты зъ рôльниками, котрѝ за грошѣ купували собѣ безпечнôсть, словомъ платили премію асекураційну вôдъ розбишацтва такъ, якъ платить ся вôдъ огню або граду Горе тымъ, що не слухали опришкôвъ! Тѝ палили и забивали людей. На лавѣ обжалованыхъ сидять рôжнѝ урядники, заможнѝ господарѣ, селяне, ремѣсники и т. п.

Штука, наука и література.

— **Записки Наукового Товариства имени Шевченка**, видавництво присвячене науці і письменьству українско руского народу, впорядкував Олександер Барвіньский. Том II. У Львові 1893. Пôдъ тымъ заголовкомъ опустивъ друкарню другій томъ „Записокъ" въ формѣ великои 8° — выдавництва Наукового Тов. им. Шевченка Объємистый, бо чотирнацять аркушевый выпускъ (190 стор.), подає дуже богатый змѣстъ, а въ огляду на предметъ, также дуже рôзнородный. Наводимо лише поодинокѝ статьѣ и розправы, котрѝ увôйшли въ другій томъ „Записокъ". Ось они: 1) Пањачовного: Стародавнѝ грецкѝ кольоніи боспорскѝ въ межахъ теперѣшнои кубаньскои области та сумѣжныхъ зъ нею мѣсць (зъ картою давнои прибоспорскои области); 2) Тадея Рильского: Дальшѝ студіѣ надъ основами розкладу богатства; 3) Розвѣдка дра Черняхôвского: Пристрôи до мѣреня салы скороченъ уразу (uterus) (зъ двома илюстраціями); 4) Розвѣдка Иванова: Картка зъ исторіи Волынѣ на початку XIV. вѣку; 5) Ж. Сергієвка: Для ювілею Ивана Котляревского, Desiderata; 6) Науковѝ вѣсти и критичнѝ замѣтки и 7) Справозданє про дѣяльнôсть и розвитокъ Наукового Тов. имени Шевченка. Сей выпускъ присвяченый „Незабутній памяти Дра Уляна Целевича".

— **Руска правопись.** Сими днями опустила друкарню Наукового тов. им. Шевченка брошура, обнимаюча правила фонетичнои правописи. Єсть се брошура на часѣ; дуже пригôдный пôдручникъ для шкôлъ и взагалѣ для всѣхъ, хто хоче познакомитись и научитись правильно и добре писати. Цѣна брошуры 4 кр. або 8 сотикôвъ.

— **Дещо про рускі билини и думи.** Ся розвôдка, що єѣ написавъ проф. Михайло Пачовскій, єсть частинным передрукомъ зъ „Учителя". Праця незвычайно совѣстно оброблена и основана на численныхъ жерелахъ. Быстроумнѝ помѣты, цѣннѝ поясненя нашои старинной словесности устнои, надають праци п. М. Пачовского велику стôйнôсть въ науцѣ.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха** за минувшѝ добы числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 20 липня до 12 год. въ полудне дня 21 с. м. середна теплота була + 18·5° Ц., найвысша + 22·6° Ц вчера по полудни, найнизша + 13·4° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (765). Вѣтеръ буде змѣнный, слабый, теплота пôднесе ся до + 18·0° Ц., небо буде переважно захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 20 с. м.: пшениця 8·75 до 8·80; жито 6·50 до 6·75; ячмѣнь 5·25 до 6·—; овесъ 6·25 до 6·75; рѣпакъ 13·50 до 14·—; горохъ 6·75 до 9·50; вика 5·75 до 6·—; насѣнє льняне —·— до —·—; бôбъ 7·25 до 10·—, бобикъ 5·75 до 6·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона 62·— до 70·—; бѣла 65·— до 75·—; шведска —·— до —·—; кминокъ —·— до —·—; анижь —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 15·25 до 15·40

ТЕЛЕГРАМЫ.

Лондонъ 21 липня. Бюро Райтера доносить зъ Тієнтсіну, що хиньске правительство поробило приготовленя, щобы помагати Сіямови противъ Французôвъ.

Парижь 21 липня. Аґентія Гаваса доносить зъ Банґкокъ, що сіямскій дворъ робить впадаючѝ въ очи приготовленя до выѣзду изъ столицѣ, де людность тымъ занепокоила ся; думають, що дворъ хоче выкликати тымъ переполохъ, котрый оправдавъ бы висланє до столицѣ маринарки всѣлякихъ державъ.

Букарештъ 21 липня. Вѣсти въ часописяхъ потверджають, що король румуньскій выѣде за 10 днѣвъ до Найвірдъ. Міністеръ справъ заграничныхъ Лаговарій недавно вже выѣхавъ.

Парижь 21 липня. До Temps доносять зъ Сайґону, що сіямске правительство заказало вывôзъ рижу зъ провінцій Баттамбанґъ и Анґкоръ.

Лондонъ 21 липня. Въ палатѣ послôвъ заявивъ Ґрей, що анґлійске правительство постановило заразъ выслати посольство до Парижа въ справѣ вымѣны гадокъ зъ французскимъ правительствомъ.

вôддана, то бы намъ всѣмъ серце въ грудехъ зачарувала, така красна!"

А жонатѝ мужчины неразъ ажь сварили ся зъ своими жѣнками и таки ихъ побивали за то, чому они не такѝ хорошѝ, якъ учителька. Жѣнки вôдтакъ заводили, проклинали и присягали ся, що своими якъ кôгтѣ довгими нôгтями выдеруть чоловѣкамъ очи.

Двѣ дѣвчины, що були подругами Гальшки и мали незадовго вôддавати ся, прийшли разъ до Гальшки и кажуть до неи: Ты вже такъ давно вôддала ся, а все ще така хороша, якъ дѣвчина и всѣ мужчинѣ дивують ся тобѣ, а жѣнки таки ажь завидують. Скажи намъ, якъ ты то робишь? Бо видишь, ты сама чей то знаєшь, що скоро чия донька у насъ вôддасть ся, то заразъ стає погана и непринадна а тогды и любовь кôнчить ся. У тебе не такъ".

Молода учителька вôдповѣла на то: „Добре, я вамъ то скажу. Тому лишь самѝ жѣнки виноватѝ. Доки они дѣвчатами и хотять паробкамъ подобати ся, доти строять ся и выдають всѣ грошѣ, якѝ лишь зароблять на строѣ. Тогды они такѝ чистенькѝ та гладонькѝ, що имъ ажь чоло блыщить ся на сонци, а волосє на головѣ якъ намальоване. Але коли вже мають чоловѣка, то й не думають о тôмъ, щобы єму подобатись. Ходять зъ рана дуже довго зъ незачесанымъ волосємъ та зъ соломою и пѣрємъ въ нѣмъ; не мыють ся нѣколи за кождый разъ, коли замастять ся, бо думають, що то жѣнцѣ до лиця, хоти коло неи таки добре нехарно, бо тогды будуть казати, що зъ неи добра ґаздиня. Вôдтакъ треба й щадити; чоловѣкови треба грошей и годѣ ихъ выдавати на всѣлякѝ строѣ якъ давнѣйше, коли було ся донькою. Одѣжь старѣє ся, мастить ся и дре ся; направка коштує богато грошей а жадна не научилась сама собѣ зробити. Такъ навыкає ся до дрантя и нехлюйства а жѣнка робить ся вôдъ того погана и непринадна, бо вже не уважає на себе. Она стає тогды чоловѣкови рôвнодушна або таки вôнъ собѣ єѣ згидить и зъ того настає вôдтакъ въ хатѣ незгода и нема вже спокою.

На то кажуть дѣвчата: „Правду кажешь, Гальшко!"

А молода учителька каже дальше: „Коли я вôддавала ся за Володка, то я заразъ по тôмъ думала, якъ бы то єму заєдно подобатись, бо я єго дуже любила. Тожь я постановила собѣ ще бôльше на себе саму зважати, якъ давнѣйше, и на очи єму не показувати ся инакше, хиба лишь завсѣгды умыта, гарненько причесана и въ чистôй одежи. Тому то я дуже уважала на свою одѣжь; тому й мусѣло бути у мене и въ стайни й въ кухни й въ пивници такъ чисто якъ въ комнатѣ. Найменша плямка на моѣй одежи мусѣла бути заразъ вычищена и длятого моя одѣжь була завсѣгды якъ нова, а й я сама здавала ся въ нѣй мому чоловѣкови за кождый разъ якъ не та сама.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Креховецкій.**

Инсераты („оповѣщеня приватнû“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ принимае лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвика Пльона, при улици Кароля Людвика ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Косы бѣлû въ знакомъ „Руки“ зъ найлучшои стали по 45 кр.

Серпы анґлійскû Варда зъ зн. „Ковадла“ першои якости 30 кр.; — для кôл-окъ рôльничихъ и склепикôвъ сельскихъ цѣны гуртовнû — поручае

БОЛЕСЛАВЪ ЦЫБУЛЬСКІЙ — складъ товарôвъ зелѣзныхъ при площи Маріяцкôй у Львовѣ.

79 Львôвъ—Импреса.

Бюро оголошень и дневникôвъ

приймае

ОГОЛОШЕНЯ

до всѣхъ дневникôвъ

по цѣнахъ ориґінальныхъ.

До

Народнои Часописи, Ґазеты Львôвскои и „Przegląd-у“

може лише се бюро анонсы приймати.

Бюро дневникôвъ и оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львовѣ

улиця Кароля Людвика число 9.

приймае

абонаментъ на всѣ дневники

по цѣнахъ оригінальныхъ.

„ДНѢСТЕРЪ“

Товариство взаимныхъ обезпечень

у Львовѣ

засноване на пôдставѣ концесіи Высокого ц. к. Міністерства справъ внутрѣшныхъ зъ дня 9 грудня 1891 ч. 22751, розпочало свою дѣяльнôсть дня 15 н. ст. вересня м. р.

„ДНѢСТЕРЪ“, опертый на засадѣ взаимности своихъ членôвъ, обезпечае всяке майно движиме и недвижиме противъ шкôдъ огневыхъ пôдъ найприступнѣйшими условіями и почислюе можливо найнизшû преміи.

Всякû шкоды ліквідують ся и выплачують ся сейчасъ по пожарѣ.

Фондъ основный „ДНѢСТРА“ выносить наразѣ 50.000.

Якъ фондъ основный такъ и контракты заключенû зъ першими Товариствами контрасекураційными, подають „ДНѢСТРОВИ“ можнôсть обезпечувати якъ найбôльшû сумы.

Въ силу договору заключеного зъ Товариствомъ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, — „Днѣстеръ“ принимае обезпеченя на жите у всѣхъ можливыхъ комбінаціяхъ.

Друки якъ и всякû поясненя подають Аґенты, установленû у всѣхъ мѣстахъ и бôльшихъ селахъ якъ и

34

Дирекція „Днѣстра“

у Львовѣ, улиця Валова число 11.

С. Кельсенъ у Вѣдни

поручае

Кльосеты зъ переплывомъ воды и безъ того. — Руры клосетовû. — Каналовû насады зъ патентовымъ замкненемъ. — Зôрники на воду. — Комплетнû уряджения купелевû. — Вентіляторы. — Приборы до водотягôвъ, якъ также руры лянû и кованû. — Помпы, фонтаны и и всякû арматуры.

Заступники дла ГАЛИЧИНЫ и БУКОВИНЫ

Львôвъ ГАМЕЛЬ и ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане высылае ся катальоґи.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.